

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-177

23.2.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Reise/reisegods

Tapte feriedager pga. koronavirussituasjonen – evakuering?

Sikrede reiste til Chile 12.3.20 for å dra på en cruisereise. Cruisereisen ble avlyst som følge av koronavirussituasjonen. Utenriksdepartementet oppfordret alle norske borgere som var på reise i utlandet om å vurdere å reise hjem så snart som mulig 14.3.20. Sikrede bestilte nye returbilletter og reiste hjem til Norge 15.3.20. Han krevde merutgiftene ved den fremskyndede hjemreisen og de tapte feriedagene dekket under reiseforsikringen. Selskapet anførte at det ikke var tale om en "evakuering" i vilkårenes forstand, men besluttet likevel å dekke merutgiftene ved den fremskyndede hjemreisen. Selskapet avsto imidlertid kompensasjon for tapte feriedager. Nemndas flertall kom til at sikredes utgifter ikke var dekningsmessige da UD's anbefaling ikke var en evakuering i vilkårenes forstand.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tapt ferie som følge av koronavirussituasjonen.

Sikrede har forsikring som bl.a. omfatter:

Evakuering

Ved evakuering som er iverksatt eller beordret av **Utenriksdepartementet** eller **stedlige myndigheter**, erstattes nødvendige merutgifter til reise og opphold.

Godkjennelse fra Gjensidige eller vår døgnåpne alarmsentral skal innhentes på forhånd.

Kompensasjon for tapte feriedager gis som følge av evakueringen, og erstattes med inntil kr 1 500 pr dag pr sikret, for betalte utgifter til transport og losji, forholdsmessig etter hvor mye av planlagt ferie som ble avbrutt.

Sikrede reiste med sin kone til Chile 12.3.20 for å dra på cruisereise. Han hadde returbilletter til Norge 31.3.20. Samme dag som sikrede ankom Chile ble han informert av den norske ambassaden i Santiago om at han burde reise hjem igjen. Cruisereisen ble også kansellert. Sikrede bestilte nye flybilletter og reiste hjem 15.3.20.

Den 14.3.20 frarådet Utenriksdepartementet reiser som ikke var strengt nødvendige til alle land og oppfordret alle norske borgere som var på reise i utlandet om å vurdere å reise hjem så snart som mulig.

Sikrede meldte om kravet til selskapet 18.3.20. Selskapet opplyste 6.5.20 at det hadde besluttet å gå utover vilkårene og dekke merutgifter til den fremskyndede hjemreisen med kr 30 230. Selskapet avsto imidlertid kompensasjon for tapte feriedager.

Sikrede klaget til selskapets interne klageorgan 18.5.20. Klageorganet opprettholdt selskapets avgjørelse 26.5.20.

Sikrede krever dekning for tapte feriedager og viser til at slik dekning ble gitt et vennepar som var på turen. Det er ikke noe som sier at kompensasjon for avbrutt ferie kun gjelder ved sykdom.

Selskapet avviser ansvar og anfører at det ikke var tale om evakuering, men en anbefalt hjemreise. Forsikringsvilkårene som gjelder for evakuering kommer da ikke til anvendelse, og sikrede har ikke krav på erstatning for tapt ferie. Det fremgår ikke av vilkårene at avbrutt ferie pga. reiseråd/anbefalinger dekkes. Etter vilkårene dekkes heller ikke merutgifter til hjemreise med mindre det foreligger evakuering, men selskapet har likevel valgt å dekke slike merutgifter, utover vilkårenes dekningsfelt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tapte feriedager.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener selskapet ikke er ansvarlig.

Sikredes forsikring omfatter kompensasjon for tapte feriedager som følge av evakuering, som er regulert som følger:

Evakuering

Ved evakuering som er iverksatt eller beordret av **Utenriksdepartementet** eller **stedlige myndigheter**, erstattes nødvendige merutgifter til reise og opphold.

Godkjennelse fra Gjensidige eller vår døgnåpne alarmsentral skal innhentes på forhånd.

Kompensasjon for tapte feriedager gis som følge av evakueringen, og erstattes med inntil kr 1 500 pr dag pr sikret, for betalte utgifter til transport og losji, forholdsmessig etter hvor mye av planlagt ferie som ble avbrutt.

Dekningen forutsetter at UD eller stedlige myndigheter "beordrer" eller "iverksetter" evakuering. Formuleringen "beordrer" betyr at myndigheten gir et påbud som man må følge. Formuleringen "iverksetter" betyr at evakuering gjennomføres. UD oppfordret alle nordmenn i utlandet om å komme hjem. Flertallet mener dette ikke kan regnes som en "beordring" eller "iverksetting" av evakuering fra utlandet. Formuleringen evakuering betyr å forlate et område pga. fare for liv og helse, dvs. at mennesker flyttes fra et farlig område til et trygt område fordi det er forbundet med fare å bli værende i det aktuelle området. Flertallet forstår formålet med UDs reiseråd slik at det dreide seg om å unngå smittespredning og å gi norske borgere råd om å komme hjem før grensene ble stengt for å hindre smittespredning. Det var derfor ikke tale om å flytte norske borgere fra et farlig til et mindre farlig område.

Flertallet kan etter dette ikke se noe grunnlag for sikredes krav om erstatning for tapte feriedager.

Det forhold at selskapet har besluttet å erstatte merutgifter ved den fremskyndede hjemreisen, innebærer heller ikke at sikrede har krav på erstatning for tapte feriedager. Selskapet plikter heller ikke å følge forsikringsavtaler inngått av andre selskaper.

Flertallet peker imidlertid på at formuleringen av vilkårene fremstår som misvisende i forhold til hvordan UD i dag håndterer situasjoner med stor risiko i utlandet, og at det kan se ut som selskapene tolker evakueringsbegrepet forskjellig. Selskapet anmodes derfor om å gjennomgå vilkårene på dette punktet.

Nemndas mindretall, Gyrid Giæver, bemerker:

Mindretallet forstår det slik at selskapet har dekket sikredes merutgifter ved hjemreise, og at tvisten knytter seg til kompensasjon for tapte feriedager slik dette fremgår under evakueringsvilkåret.

Mindretallet mener at evakueringsdekningen kommer til anvendelse i den ekstraordinære pandemisituasjonen. UD gir reiseråd på tre nivå, der nivå tre tilsier at UD fraråder alle reiser til, eller opphold i landet, og norske borgere oppfordres til å forlate landet. Slik mindretallet har forstått det, så forelå det fraråding om å reise til, og en oppfordring til alle reisende om snarest mulig å komme seg hjem, også fra Chile. I denne helt spesielle og ekstraordinære pandemisituasjonen, som var av global karakter, mener mindretallet at det er tilstrekkelig til å oppfylle vilkårskravet om evakuering at det foreligger fraråding på nivå tre. Siden undertegnede er i mindretall, tas det ikke stilling til kravets omfang.

Mindretallet slutter seg til flertallets bemerkning om behovet for revisjon av evakueringsvilkår i reiseforsikring.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).